

Poems referring to Paul Celan's poetry

by

GERMAIN DROOGENBROODT

English translation in collaboration with Stanley Barkan
Spanish translation in collaboration with Rafael Carcelén
French translation by Elisabeth Gerlache

NIGHTTIME

*at the eastern window
the tiny wandering figure of emotion
now appears to him*
—Paul Celan

Along the branches of the trees
the darkness ascends now,
and the evening,
dying a thousand deaths
condenses into night
adorning with its black veil
the twinkling light,
the shards of the day.

At the window of my room
as vain beacon burns—
the electric light.

from: "Palpable Absence"

TIEMPO DE LA NOCHE

*en la ventana de Oriente
se asoma al tiempo de la noche la estrecha
silueta caminante del sentimiento*

Paul Celan

Por las ramas de los árboles
sube ahora la oscuridad,
y la tarde, muriendo mil muertes,
se condensa en noche,

adorna su vela negra
con luces titilantes:
fragmentos de día.

En la ventana de mi cuarto
prende, cual faro inútil,
la luz eléctrica.

de "Palpable como la ausencia"

NACHTTIJD

*am östlichen Fenster
erscheint ihm zur Nachtzeit die schmale
Wandergestalt des Gefühls*
Paul Celan

Langs het takwerk der bomen
klimt nu omhoog het duister,
en de avond,
die duizend doden sterft,
verdicht nu tot nacht
die haar zwarte sluier siert
met tintellicht:
de scherven van de dag.

In het venster van mijn kamer
brandt als vergeefse baken
het elektrisch licht.

Uit: *“Tastbare afwezigheid”*

TEMPS DE NUIT

*à la fenêtre orientale
lui apparaît pendant la nuit l'étroite
figure errante du sentiment*

Paul Celan

La figure errante du sentiment
Le long des branches d'arbres
grimpe à présent l'obscurité,
et le soir,
mourant de mille morts,
s'épaissit jusqu'à la nuit
qui orne son voile noir
de lumières scintillantes :
les éclats du jour.

A la lumière de ma chambre
brûle tel un phare inutile
la lumière électrique.

NIGHTHORN

for Paul Celan

Full moon
strangling light
on the black water
of the lake

magic circle
where mosquitoes dance
the ghosts of deceased poets

following the nighthorn's call
lost in the haze.

From "**Do you know the Country?**, *Meditations at Lake Como*"

SIRENA DE LA NOCHE

a Paul Celan

Luna llena
estrangulante luz
sobre el agua negra del lago.

Círculo mágico
donde, como mosquitos,
las almas de los poetas muertos danzan

siguiendo el reclamo
de la sirena de la noche,
perdidos en la niebla.

NACHTHOORN

voor Paul Celan

Volle maan
worglicht
op het zwarte water
van het meer

tovercirkel
waarin als muggen
de geesten der gestorven dichters dansen

de lokroep
van de nachthoorn volgend
in de nevel verdwaald.

Uit "Ken je het land?, Meditaties aan het Comomeer"

COR DE NUIT

à Paul Celan

Pleine lune
lumière étouffante
sur l'eau noire
du lac

cercle magique
où tels des moustiques
danse l'esprit des poètes décédés

suivant l'appel
du cor de nuit
perdu dans la brume.

AS ONE KNOWS...

When the night wrecked its forest . . .
Paul Celan

As one knows
an underground river
isn't visible but is still there

so he knows
how the defenseless body
leaks out its life and destroys itself

—exactly at this moment
when life seems easier
than ever before.

COMO SE SABE...

Cuando la noche destrozaba sus bosques...

Paul Celan

COMO SE SABE
que un río subterráneo
no es visible y sin embargo existe

él sabe
que indefenso el cuerpo
vierte y destruye su vida

precisamente ahora
que vivir sería tan sencillo
como nunca antes.

De "Conversación con el más allá"

ZOALS MEN WEET...

Als die Nacht ihre Wälder verheerte...

Paul Celan

Zoals men weet
dat een onderaardse rivier
niet zichtbaar is en niettemin bestaat

weet hij
hoe weerloos het lichaam
zijn leven uitstort en vernielt

precies op dit moment
nu leven zo eenvoudig lijkt
als nooit voorheen.

Uit: "Gesprek met de overkant"

COMME ON SAIT...

Quand la nuit détruisait ses bois...

Paul Celan

Comme on sait
qu'une rivière souterraine
n'est pas visible et pourtant existe

il sait
combien le corps sans défense
déverse et dévaste sa vie

au moment précis
où vivre paraît à présent si simple
comme jamais auparavant.

THORN OR ROSE

Everything is in the mandorla

Paul Celan

The twilight
displaces the borders of light

invisible now
the stumbling stone

thorn of rose gables the night
with the driftwood and shells

charcoal glow in the heart
reading with caressing fingers
the yellowed images of olden days

From: "The Dewdrops of Dawn", Poems 1984-2012

ESPINA O ROSA

Todo está en la mandorla

Paul Celan

El crepúsculo
desplaza los límites de la luz

invisible ahora
el escollo

espina o rosa, juega la noche sus dados
con pecios y caracolas

ardor de brasas candentes en el corazón
que con los dedos afables de antaño lee
imágenes amarillentas.

De "Desombrada luz"

DOORN OF ROOS

Alles steht in der Mandel

Paul Celan

De avondval
verlegt de grenzen van het licht

onzichtbaar nu
de struikelsteen

doorn of roos dubbelt de nacht
met wrakhout en kinkhoorns

houtschoolgloed in het hart
dat met streelvingers van toen
vergeelde beelden leest.

Uit "Ontschaduwde licht"

ÉPINE OU ROSE

Tout se trouve dans la mandorle
Paul Celan

Le crépuscule
déplace les frontières de la lumière

invisible à présent
l'écueil

épine ou rose, la nuit joue aux dés
avec épaves et coquillages

la chaleur de braises incandescentes au cœur
qui des doigts caressants de jadis
lit des images jaunies.

VOICE

*A voice, out of which
you take the drink.*

Paul Celan

Star-drinking the moon-mouth
at the night's vault

voice-goblet
quenching-drink for the low-tide

poppy-glow in the breakers
of the heart.

From "Unshadowed Light"

VOZ

*Una voz, de la que tú
sacas la bebida*

Paul Celan

Estrella-bebiendo la boca de la luna
en la bóveda de la noche

caliz-de-voz

bebida que sacia para el reflujo

ardor-amapola en el rompiente
del corazón.

de "Desombrada luz"

STEM

*Eine Stimme, aus dem du
den Trunk schöpfst*
Paul Celan

Sterdrinkend de maanmond
in het nachtgewelf

Stembeker
lesdrank voor de ebbe

Papavergloed in de branding
van het hart.

Uit "Ontschaduwde licht"

VOIX

*Une voix, de laquelle tu
prends la boisson*

Paul Celan

Buveuse d'étoiles la bouche de la lune
dans le ciel nocturne

Calice vocal
boisson apaisante pour le reflux

Flamboiemment du pavot dans le ressac
du cœur.

WHEN MY LIP BLEEDS BY THE LANGUAGE

for Paul Celan

The ice-wind tears the clockface
shadowy bends
the hands

razor-sharp
in the dawn's glow—
the bird's cry.

from: "In the Stream of Time, Meditations in the Himalayas"

CUANDO EL LABIO POR LAS PALABRAS ME SANGRA

para Paul Celan

El viento helado zarandea la esfera
inclina hacia la sombra
las agujas

Afilado
en el crepúsculo rojo
el grito del pájaro

ALS DIE LIPPE MIR BLUTET VOR SPRACHE

voor Paul Celan

De ijswind rukt aan het cijferblad
buigt schaduwgewijs
de wijzers om

vlijmscherp
in het avondrood
de vogelkreet.

Uit "In de stroom van de tijd, Meditaties in de Himalaya"

QUAND LA LEVRE SAIGNE DE LA PAROLE

à Paul Celan

Le vent de glace secoue le cadran
courbe vers l'ombre
les aiguilles.

Perçant
dans le soir qui flamboie
le cri d'un oiseau.

WHAT IS MORE

*Everything is less,
than it is. Everything is more . . .*
Paul Celan

What the magpie of the night
with its black beak wrote
does the daybreak not repeat

the moonmouth closes
is swallowed down

airways cross
and erase the tracks

in the eye-lens
colors and forms turn up

slow unveiling
of the visible

which is more
than what it is.

From "In the Stream of Time, Meditation in the Himalayas"

LO QUE ES MÁS

*Todo es menos como,
lo es, todo es más*
Paul Celan

Lo que la urraca de la noche
con su pico negro escribió
no lo repite el alba

la boca de la luna se cierra
es tragada

vías aéreas se cruzan
y borran las huellas

en la lentilla del ojo
surgen colores y formas

lento revelar
de lo visible

que es más
de lo que es.

De “En la corriente del tiempo” *Meditaciones en el Himalaya*”

WAT MEER IS

*Alles ist weniger als,
es ist, alles ist mehr*
Paul Celan

Wat de nachtekster
met haar zwarte snavel schreef
herhaalt de dageraad niet

de maanmond sluit zich
wordt opgeslokt

luchtwegen kruisen
en wissen de sporen uit

in de ooglenzen
duiken kleuren en vormen op

trage ontsluiting
van het zichtbare

dat meer is
dan wat het is.

uit "In de stroom van de tijd. Meditaties in the Himalaya"

QUI PLUS EST

*Tout est moins, au semblable,
tout est plus*

Paul Celan

Ce que la pie de la nuit
écrivit de son bec noir
l'aube ne le répète pas

la bouche de la lune se ferme
est engloutie

des voies aériennes se croisent
et effacent les traces

du cristallin
émergent couleurs et formes

lent dévoilement
du visible

qui plus est
que ce qu'il est.

MORNING STAR

“Oh Flower of Time”

Paul Celan

The morning star
intoxicated by obscure sources,
mirrors herself in the morning red

then vanishes
with the faded dreams of night

ignited by the light
the day wakes

ephemeral flower
of time.

from “The Ephemeral Flower of Time”

ESTRELLA DEL ALBA

Oh flor del tiempo

Paul Celan

La estrella del alba
que ha sido oscurecida por fuentes turbias
se refleja un instante en el rojo matinal

luego desaparece
con los sueños disipados de la noche

prendido por la luz
se abre el día

efímera flor
del tiempo.

De "La efímera flor del tiempo"

MORGENSTER

“O Blume der Zeit”

Paul Celan

De morgenster
die zich aan duistere bronnen beneveld heeft
weerspiegelt zich nog even in het ochtendrood
verdwijnt dan
met de vergane dromen van de nacht
aangefakkeld door het licht
ontluikt de dag
efemere bloem
van de tijd.

Uit “De efemere bloem van de tijd”

L'ÉTOILE DU MATIN

«Oh fleur du temps»

Paul Celan

L'étoile du matin
qui s'est embrumée à des sources obscures
se reflète un moment encore dans le matin vermeil

disparaît ensuite
avec les rêves évanouis de la nuit

embrasé par la lumière
écloît le jour

fleur éphémère
du temps.

DON'T COUNT ME AMONG THE ALMONDS

*Make me bitter,
count me with the almonds*
—Paul Celan

Don't count me among them,
don't count me
with what was bitter
or too dark.

Don't count me among the bitter almonds.

Give me,
when the night is too dark,
the light of the stars
and the hope of dawn,
the poppy of the dream.

From "The Unrest of the Word," unpublished

Lake Como, Italy, 15.6.2016

NO ME CUENTES ENTRE LOS ALMENDROS

*Hazme amargo,
cuéntame entre los almendros*
Paul Celan

No me cuentes entre ellos
no me cuentes
entre lo que fue amargo
o demasiado oscuro.

No me cuentes entre las almendras amargas.

Dame
cuando la noche sea demasiado oscura
la luz de las estrellas
y la esperanza del alba,
la amapola del sueño.

*De "La inquietud de la palabra",
Lago di Como, Italia 15.6.2016*

TEL ME NIET BIJ DE AMANDELEN

*Mach mich bitter,
zähle mich zu den Mandeln*
Paul Celan

Tel er mij niet bij
tel mij niet
bij wat te bitter
of te duister was.

Tel mij bij jouw amandelen niet.

Schenk mij
als de nacht te donker is
van de sterren het licht
en van de dageraad de hoop
de papaver van de droom.

Uit "De onrust van het woord", ongepubliceerd
La Cava, Comomeer, 15.6.2016

NE ME COMPTE PAS PARMIS LES AMANDES

*Rends-moi amer,
compte moi parmi les amandes*
Paul Celan

Ne m'y compte pas
ne me compte pas
parmi ce qui était trop amer
ou trop sombre.

Ne me compte pas parmi tes amandes

Offre moi
quand la nuit est trop obscure
des étoiles la lumière
de l'aurore l'espérance
le coquelicot du rêve.

MANDORLA

In the almond, what is in the almond?

The nothingness . . .

Paul Celan

Soundless foghorn
the moist mouth behind the bars
of darkness

don't call me
don't give me a name

other than someone
who passed by.

From "Unshadowed Light"

MANDORLA

*En la mandorla, ¿Qué está en la ¿
La nada*

Paul Celan

El crepúsculo
desplaza los límites de la luz
invisible ahora
el escollo
- espina o rosa, juega la noche sus dados
con pecios y caracolas
del pirata
ardor de brasas candentes en el corazón
que con los dedos afables de antaño lee
imágenes amarillentas.

De "Desombrada luz"

MANDORLA

In der Mandel, was steht in der Mandel?

Das Nichts

Paul Celan

Klankloze misthoorn
de vochtige mond achter het traliewerk
van duisternis

noem mij niet
geef mij geen naam

anders dan iemand
die voorbijging.

Uit "Ontschaduwde licht"

MANDORLA

Dans la mandorle, que se trouve-t-il dans la mandorle?

Le néant

Paul Celan

Corne de brume au son étouffé
branche humide derrière le grillage
d'obscurité

ne me nomme pas
ne me donne aucun nom

autre que celui de quelqu'un
qui passa.

FUGUE OF DEATH* (Coronavirus)

To Donald Trump, Boris Johnson, Jair Bolsonaro...

Death, we drink you,
we drink you with our eyes,
we drink you with our ears
we drink you day by day

Dead, no time is left to say goodbye,
no time to dig your graves,
the leaders paved the road
with hypocrisy and dazzling lies.

Death, we drink you,
we drink you with our eyes,
we drink you with our ears
we drink you day by day.

Altea, Spain, 28.3.2020

**Todesfuge (Fugue of death), famous poem by Paul Celan
about the extermination of Jews by the Nazis*

FUGA DE LA MUERTE * (Coronavirus)

A Donald Trump, Boris Johnson, Jair Bolsonaro . . .

Muerte, te bebemos,
te bebemos con nuestros ojos,
te bebemos con nuestros oídos
te bebemos día tras día

Muerte,
no hay tiempo para las despedidas,
no hay tiempo para cavar tus tumbas

Los líderes allanaron el camino
con hipocresía y mentiras deslumbrantes

Muerte, te bebemos,
te bebemos con nuestros ojos,
te bebemos con nuestros oídos
te bebemos día tras día.

Altea, España, 28.3.2020

**Todesfuge (Fuga de la muerte), poema de Paul Celan
sobre los judíos incinerados por los Nazis*

TODESFUGE * (Coronavirus)

voor Donald Trump, Boris Johnson, Jair Bolsonaro...

Dood, we drinken je,
we drinken je met onze ogen,
we drinken je met onze oren
we drinken je dag na dag.

Doden,
is er geen tijd meer om afscheid te nemen,
er is geen tijd meer om jouw graven te delven
de leiders hebben de weg geplaveid
met hypocrisie en met leugens.

Dood, we drinken je,
we drinken je met onze ogen,
we drinken je met onze oren
we drinken je dag na dag.

Altea, Spanje, 28.3.2020

**Todesfuge (Fuga van de dood), gedicht van Paul Celan over de Joden die door de nazi's werden vergast*

FUGUE DE LA MORT *

A Donald Trump, Boris Johnson, Jair Bolsonaro . . .

Mort, nous te buvons,
nous te buvons avec nos yeux,
nous te buvons avec nos oreilles,
nous te buvons jour après jour

Morts,
nous n'avons pas le temps de dire adieu,
nous n'avons pas le temps de creuser vos tombes

Les dirigeants ont pavé le chemin
d'hypocrisie et de mensonge

Mort, nous te buvons,
nous te buvons avec nos yeux,
nous te buvons avec nos oreilles,
nous te buvons jour après jour.

Altea, Espagne, 28.3.2020

**Todesfuge (Fugue de la mort), poème de Paul Celan,
référant aux Juifs, tués par les Nazis dans les camps de concentration.*